

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΚΑΙ Ο ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Σεμινήν καὶ ἐπιβάλλουσαν τελετὴν διωργάνωσεν ἡ Σ «Ἐταιρεία τοῦ Περιοδικοῦ τύπου» στέψασα τὴν παραμονὴν τῆς Ἐθν. ἑορτῆς διὰ μεγαλοπρεπῶν ἐκ δάφνης στεφάνων τοὺς ἐν τῷ Α' Νεκροταφείῳ τάφους τοῦ Κοραῆ, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Κανέρη καὶ τοῦ Ἀνδρούτσου. Εἰς τὸν πένθιμον ἑορτασμὸν παρέστη ὁ κ. ύπουρος τῶν Ἑστατικῶν, δι γραμματεὺς τοῦ Δήμου καὶ πλεῖστοι, ἴδια ἐκ τοῦ ύποδούλου Ἑλληνισμοῦ.

Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Κοραῆ προσεώνησεν, ἐντολῇ τῆς Ἐταιρείας, διευθυντῆς τῆς «Πινακοθήκης» ὡς ἔξης :

«Τοὺς τάφους τοιῶν ἐπιφανεστάτων πρωταρχητῶν τοῦ ὑπὲρ Ἀνεξαρτητοῦ ἰεροῦ ἀγῶνος, τὰ δοτᾶ τῶν δοτῶν φιλοτόπωγως, ἀλλὰ καὶ ζηλοτύπως κρατεῖ εἰς τὰς ἀγάλας τῆς ἢ γῆ αὐτῆς τῶν μεγάλων Ἰστορικῶν ἀναμήνεων, ἢ «Ἐταιρεία τοῦ Περιοδικοῦ Τύπου». Ἀθηνῶν ἀπηκοῦσα πόδιν εὐλαβῆ καὶ πάγκονον, στέψει ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐνδόξου ἡμέρας μὲ δάφνης στεφάνους.

Δάφνη ἀπλῆ, ἀλλ' ἀμάραντος προσήκει εἰς τὰ λειψανά τῶν ἡρωϊκῶν προμάχων τῆς Πατρίδος, ἥτις, μετὰ τόσα μαρτύρια καὶ τόσους διωγμούς, κάρις εἰς τὴν ἐθελοθυσίαν αὐτῶν, ἀνέστη ὁ δι Θεανθρωπος, ἵνα κηρύξῃ καὶ πάλιν τὸ Ἐναγγέλιον τῆς ἑλευθερίας καὶ ἐγκλωπῶν τὴν σημαῖαν τοῦ Πολιτισμοῦ. Ἡ δάφνη εἶνε τὸ μᾶλλον ἀριοῦσαν ἐπιμνημόνων θυμίαμα, μὲ τὸ δποῖον τὸ «Ἐθνος, ἐλεύθερον ἢ δουλεῦον, περιβάλλει τὰ τειμημένα ὄντα ματά των». Ὁ δαυλὸς τοῦ Κανέρη, δοτις ἐμηκύνθη εἰς στήλην πυρὸς διασκορπίσασαν τὰ σκότει τῆς δουλείας, ἡ στρατηγικὴ ἱδιοφυΐα τοῦ Κολοκοτρώνη, δοτις ὑπῆρξεν δ ἄνευ στέμματος κραταίος ἡγεμὼν τοῦ Μωρέως, ἡ πολυμήχανος τόλμη τοῦ «Οδυσσέως» Ἀνδρούτσου, δοτις ἀπληθανατίσθη εἰς τὴν Γραβιάν καὶ ἔξπεινον ἐπὶ τοῦ Ἀθανάτου τῆς Ἀκροπόλεως Βράχου, ἀποτελοῦν τὰς χαρακτηρικῶτερας ἐκδηλώσεις τῆς Μεγάλης Ἐποοίας. Εἰς τὸν οειδὸν τοῦτον περιβόλον ουνητήθησαν αἱ ἐκφραστικῶτεραι φυσιογνωματαὶ τῆς τεωτέρας Ἐθνικῆς δόξης : δι πυροπλητῆς ἐκ τῶν Νήσων, δι στρατοχρήσης τῆς Πελοποννήσου, δι ἀρχηγὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐλλάδος.

Στέφοντες σήμερον τὸν τάφους τῶν τοιῶν τούτων ἐνδόξων ἡρώων, στέφομεν ἄμα νοερῶς καὶ πάντας τὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ παιτόδος σύνλεσης ἀγωνισμάτων. Ἀλλὰ πρὶν ἡ καταθέσωμεν τὸ θαλεῖα κτερίσματα ἐπὶ τῶν τάφων ἐσείνων, οἵτινες ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν ἐγκλείουσι τόσῳ μεγάλῃ δόξῃ καὶ τόσῳ φωτεινῇ Ἰστορίᾳ, πρὸ τοῦ παλλεύοντος μανσωλείου σου προσερχόμενοι, Ἀδαμάντιος Κοραῆ, γερασὲ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους πρόδρομος, καταθέτοντες φύλλα δάφνης, ταπεινοὶ ἀλλὰ πιστοὶ ἐργάται τοῦ καλούμοντος τοῦ δποῖον σὸν ὑπῆρξες δι πλέορος καὶ ἀπαφάνιλος Διδάσκαλος. Στεφανοῦμεν δέ, δοτις ἔζησας μὲ τὸν ἀσβεστον πόδιν τῆς ἀπλευθερώσεως τῆς Πατρίδος· σέ, δοτις ὑπὲρ τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἡδικοῦ μεγαλείου τῆς πᾶσαν ἀφιέρωσας τῇ διάνοιαν· σέ, δοτις ἀνεδείχθης εἰς χρόνους περιπετειώδεις καὶ ἐπωδύνοντος, τῶν Ἐλληνικῶν γραμμάτων δι σφόδρας καὶ ἐμπνευσμένος Ιεροφάντης.

Εἴτα ἐπακολούθησεν ἡ στέψις τῶν ἀλλων τάφων, προσφωνησάντων ἐνθουσιωδῶς τῶν συναδέλφων κ. κ. Α. Σπηλιωτοπούλου καὶ Σ. Τσαλούχου. Ἡ ἑορτὴ ἐνεπόιησεν εἰς πάντας τοὺς παρευρεθέντας βαθυτάτην συγκίνησιν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐν τῷ Παρνασσῷ δ. κ. Δάμπρος ἀνεκοίνωσε νέα περὶ τῆς κόρης τῆς Λήμνου, ἡτις ἔδωκεν ὄλην εἰς τὸ γνωστὸν δρᾶμα τοῦ Προθελεγγίου, δι όποιος ὡς ποιητής, δὲν ἡρεύνησε πηγάς, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκ τῆς παραδόσεως ἐνεπνεύσθη.

Ἐν παλαιόν τιθέλιον περιηλθεν εἰς χεῖρας τοῦ κ. Δάμπρου, δι όποιος εύρεν εἰς ἔξαμετρους λατινικούς στίχους πληροφορίας τινὰς περὶ τῆς κόρης τῆς Λήμνου. Ἰδίως ἔξαιρεται ἡ ἀνδρεία τῆς εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος αὐτῆς ἐναντίον τῶν Τούρκων, ὅτε δι ἡρωϊσμὸς αὐτῆς ἐκλείσθη διὰ τῆς παραδόσεως.

Ο. κ. Ἀδαμαντίου ψηλήσει περὶ τῶν φραγκικῶν ἐπιδράσεων εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ Μιστρᾶ.

Εἰς τὰς Ἐλληνικὰς χώρας, ἀνέξαιρέσωμεν τὸν Ρόδον καὶ τὴν Κύπρον, ἐλάχιστα ἔχνη παρατηροῦνται ἐπιδράσεως τῆς γοτθικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Εἰς τὴν Χαλκίδα, εἰς παλαιὰν βασιλικὴν ἀνοικοδομηθεῖσαν ἐπὶ Φραγκοκρατίας, ὑπάρχουν ἔχνη φραγκικῆς ἐπιδράσεως. Ομοίως καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Δαφνίου καὶ εἰς ἔκκλησίαν κατεστραμμένην τῶν Ἀθηνῶν, τὴν Ὑπαπαντή, εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν, τὴν πρωτεύουσαν τοῦ πριγκηπάτου τῆς Ἀχαΐας, σώζονται τὰ λείψανα λατινικῆς ἔκκλησίας, τῆς Ἀγίας Σοφίας, καὶ παρὰ τὸν Ἀλφείδην τὴν Παναγίας τῆς Ισοβάς.

Ίδιως δικαίως εἰς τὴν πολύτιμον νεκρόπολιν τοῦ Μιστρᾶ, τὸ Γεράκι, παρατηροῦμεν περισσότερα ἔχνη φραγκικῆς ἐπιδράσεως εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ναῶν. Εἰς τὸν Μιστρᾶν ἔχομεν ὀλίγιστα τεκμήρια γοτθικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Τόξα τινὰ γοτθικὰ, κορυφήματα τινὰ παραδύρων τῶν Παλατίων, ἴδιως δὲ τοῦ πύργου τῆς Περιβλέπου τοῦ παραδύρων τῶν Παντανανέστης. Ως τύπος δικαίως τοῦ κωδωνοστασίου τούτου ἔχρησίμευε τὸ ώραῖον τοῦ Ἀφεντικοῦ.

Τὴν αἰτίαν τῶν ἐπιδράσεων τούτων εύρισκεν δ. κ. Ἀδαμαντίου εἰς τὰς ξένις ἡγεμονίδας, αἱ ἀποταῖς ἔξησαν εἰς τὸν Μιστρᾶν, γενόμεναι σύζυγοι τῶν δεσπότων. Εἰς τὰς ἥδη δὲ γνωστὰς Ἰταλίδας δεσπότινας προσεθηκε καὶ μίαν Γαλλίδα, τὴν Ἰσαβέλλαν υπὲτ Λουζινιάν, τῆς ὅποιας τὸ μονόγραμμα ἀναγινώσκεται ἐπὶ μαρμάρου τοῦ Μουσείου Μιστρᾶ.

Εὔρισκεν δὲ δ. κ. Ἀδαμαντίου εἰς Κυπρίους χρονογέρους καὶ τὴν εἰδῆσιν, διτὶ ἡ κόρη τοῦ δεσπότου Θεοδώρου Β' Ἐλένην ὑπανδρεύθη τὸν Ἰωάννην Β' καὶ ἔγεινε ὄργανα τῆς Κύπρου. Αἱ ἐπιδράσεις δικαίως αὗταις εἰνὲ μόνον ἔξωτερικαὶ, χωρὶς νὰ μεταβάλλωσι τὴν φύσιν τῆς βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς, δι όποια εὑμενει πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις αὐτῆς. Οὕτω καὶ ἡ μελέτη τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ὡς καὶ ἡ μελέτη τῆς λογοτεχνίας δεικνύει, διτὶ οὐδεμία ζενικὴ κατάκτησις ἥδυνθη νὰ ἀλλοιώσῃ τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα.

Εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν ἀρχ. σχολὴν ώμιλησεν δ. κ. Β. Χίλι περὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ μέρους τοῦ Ἐρεχθείου, καὶ δ. κ. Β. Δινισμούρ περὶ τῶν Προτυλαίων.

Εἰς τὴν Γερμανικὴν ἀρχ. σχολὴν ώμιλησεν δ. κ. Ουγκο Πρίντες περὶ τῆς ἀρχαίας Κρητικῆς θρησκείας καὶ δ. κ. Δαΐρπερλ περὶ ανασκαφῶν ἐν Ολυμπίᾳ καὶ Πίσα (παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν).

Οἱ ἀναχωρήσαντες διὰ Κάιρον, διπος ἀντιπροσωπεύουσαν τὴν Ἐλλάδα εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν. Συνέδριον Ἀρχαιολόγοι, θά κάμουν τὰς ἔξης ἀνακοινώσεις: Ο. κ. Καβδαΐδας θά διμιλήσῃ «περὶ ἀρχαίων Ἐλληνικῶν πολιτισμῶν». Ο. κ. Σπ. Δάμπρος «περὶ τῆς γενέσεως τοῦ δικεφάλου ἀστοῦ καὶ τῶν εἰκόνων τῶν